

A Fővárosi Ítéltábla a Trinn Ügyvédi Iroda (**jogi képviselő címe**) által képviselt **felperes neve (felperes címe)** felperesnek,
a Dr. Gurbi Marianna Ügyvédi Iroda (**jogi képviselő címe**) által képviselt alperes neve (**alperes címe**) alperes ellen, szerződés érvénytelenségének megállapítása iránt indított perében,
a Fővárosi Törvényszék 2016. szeptember 7. napján kelt, 36.G.45.091/2015/13. számú ítélete ellen,
a felperes által benyújtott fellebbezés folytán, a 2017. február 8. napján megtartott nyilvános tárgyaláson meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy tizenöt napon belül fizessen meg az alperesnek 200.000 (Kétszázezer) forint másodfokú perköltséget, valamint az államnak - külön felhívásra - 639.800 (Hatszázharminckilencezer-nyolcszáz) forint fellebbezési eljárási illetéket.

Ezen ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság a 13. sorszámú ítéletében a keresetet elutasította és kötelezte a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 400.000 forint perköltséget, valamint az államnak külön felhívásra 479.800 forint kereseti illetéket.

Határozatának indokolásában, a tényállás körében rögzítette a törvényszék, hogy a felperes 2014 augusztusában 10.000 forint névértékben ... [helyesen: 10.000 forint, továbbá 1.110.000 forint névértékben ...], majd 6.270.000 forint névértékben ... elnevezésű kötvényt értékesített az alperes részére; a kötvények lejárat ideje a kötvény végén levő számsorból kiolvasható volt. A felperes a kötvények futamidején belül, 2015. március 6-án visszavásárolta az értékpapírokat; az alperes részére - a **K Zrt.** rendszerében - átutalással teljesített 7.997.465 forintot.

A felperessel szemben a 2015. április 20-án benyújtott kérelemre felszámolási eljárás indult; a felperes **...-i** hatállyal felszámolás alá került, a bíróság felszámolóként a **PS Kft.**-t jelölte ki.

A felperes a 2015. augusztus 17-én benyújtott keresetében elsődlegesen a csődeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló 1991. évi XLIX. törvény (Cstv.) 40. § (1) bekezdésének c) pontja alapján kérte a felek között létrejött visszavásárlási szerződések érvénytelenségének megállapítását és az eredeti állapot visszaállítását, e körben az alperes kötelezését 7.997.465 forint és annak 2015. április 23-tól kezdődő késedelmi kamata megfizetésében, valamint a felperes marasztalását arra, hogy az átutalás felperesi bankszámlán történő jóváírását követően az alperes által megadott értékpapírszámlára 20 darab ..., azonosítójú, továbbá 104 darab ..., azonosítószámú értékpapírt transzferáljon; kérte továbbá annak megállapítását, hogy az alperesnek 5.856.275 forint követelése áll fenn a felperessel szemben, amelyet a felszámolási eljárásban hitelezői igényként

érvényesíthet. Másodlagosan a Cstv. 40. §-ának (2) bekezdésére alapítottn, a kapott szolgáltatás visszaszolgáltatása címén kérte az alperes marasztalását 7.997.465 forint tőke és annak 2015. április 23-tól kezdődő kamata megfizetésében.

Az alperes az ellenkérelmében elsődlegesen a per megszüntetését kérte a Pp. 132. §-ának (1) bekezdésében írt határidő elmulasztása miatt. Érdemben a kereset elutasítását kérte, egyrészt elévülési kifogása alapján a szubjektív perindítási határidő elmulasztására tekintettel; másrészt vitatta a keresetben megjelölt érvénytelenségi ok fennállását, a követelés összecszerűségét és beszámítási kifogása is volt.

Az elsőfokú bíróság a Pp. 132. §-ában írt eljárásjogi határidő természete és számításának szabálya alapján, a perindítás hatályainak fenntartására tekintettel a keresetlevél benyújtásának 2015. augusztus 17-i időpontjára vetítve vizsgálta a Cstv. 40. § (1) bekezdésének c) pontja, illetve (2) bekezdése alapján a szubjektív keresetindítási határidő betartását, az alperes elévülési kifogása miatt.

Kiemelte, hogy a felperes saját nyilatkozata szerint a felszámoló birtokában voltak 2015. április 22-én a keresettel támadott visszavásárlási szerződések, 2015. április 30-ával pedig hozzáféréssel is rendelkezett a **K Zrt.** által üzemeltetett rendszerhez. Leszögezte a törvényszék, hogy e két körülmény alapján a felszámoló abban a helyzetben volt, hogy a Cstv. 40. §-ában biztosított megtámadási jogát gyakorolhassa.

Figyelemmel arra a köztudomású tényre is, hogy az adós felperes több kötvényt értékesített a tényleges és létező állománynál, továbbá hogy a **K Zrt.**-nek a kötvénykibocsátás valós adatait tartalmazó rendszeréből feltárható volt a perbeli jogügylet tekintetében a valós és a fiktív kötvények aránya, amely alapján megjelölhetővé vált az érvénytelenség megfelelő és pontos jogkövetkezménye, a törvényszék álláspontja szerint 2015. április 30-ával - a **K Zrt.** rendszeréhez való jogosultság megszerzésének napjával - beállt a tudomásszerzés, megnyílt a 90 napos szubjektív perindítási határidő a felperes felszámolója tekintetében. A keresetlevélnek 2015. július 29-ig meg kellett érkeznie a bíróságra.

Hangsúlyozta az elsőfokú bíróság, hogy a Cstv. 40. §-ának alkalmazása során tudomásszerzés alatt a perindításhoz szükséges tények, adatok birtokát jelentő állapotot kell érteni. A 90 napos szubjektív határidő rendeltetése az, hogy a felszámoló megvizsgálja a tények megismeréséhez szükséges iratokat, bizonyítékokat és állást foglaljon a perindítás felől. Minderre figyelemmel nem fogadta el a törvényszék a felperes érveit a keresetindítási határidő 2015. május 20-ig való nyugvásával kapcsolatban sem. Rámutatott, hogy felszámoló szervezet nem hivatkozhat alappal a birtokában levő iratok feldolgozására vonatkozó idő rövidségére. A felszámoló felelőssége a kellő létszámú apparátus foglalkoztatása ahhoz, hogy a törvényben meghatározott 90 napos határidő alatt a feladatát teljesítse.

Az elsőfokú bíróság keresetet elutasító döntése az igényérvényesítés elkészttségén alapult, ezért a további, a kereset érdemi vizsgálatára tartozó bizonyítást, annak szükségtelensége miatt nem folytatta le.

Az elsőfokú bíróság ítéletével szemben a felperes nyújtott be fellebbezést, amelyben elsődlegesen annak megváltoztatását és a keresetének helyt adó döntés meghozatalát kérte, másodlagosan az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését, és az elsőfokú bíróságnak új eljárásra, új határozat hozatalára való utasítását indítványozta.

A szubjektív perindítási határidő körében kifejtette, hogy az elsőfokú bíróság az ítéletében megjelenő állásponttal gyakorlatilag objektív határidővé alakította a szubjektív perindítási határidőt, amikor a törvényben nevesített szubjektív körülménnyel - a tudomásszerzéssel - szemben az alapul fekvő iratok birtoklását tartotta szem előtt. Vitatta a 90 napos keresetindítási határidő funkcióját az elsőfokú ítélet szerint; utalt ezzel kapcsolatban a Fővárosi Ítéltábla 11.Gf.40.445/2009/7. számú és a Kúria BH2015. 256. számon közzétett határozatára.

Kiemelte, hogy a felperes adatbázisa - az ún. ... rendszer - nem volt megbízható, amelyet az F/16. és az F/17. számú bizonyítékok alátámasztottak. A felszámoló nem tekinthette aggálytalannak az adós birtokában levő adatokat, a szerződésből mindkét fél által aláírt példány pedig nem került a birtokába. A törvényszék indokolatlanul nem fogatosított bizonyítást e körben; **T.I.** tanú meghallgatásából azonban eredmény volt várható a perindítási határidő tekintetében, továbbá a tanú mikénti eljárásáról, az adatok rögzítéséről a ... rendszerben, ahogy arról 2016. szeptember 15-én, a vele szemben folyó perben be is számolt [24.G.40.213/2016/10. számú jegyzőkönyv].

Álláspontja szerint tévedett az elsőfokú bíróság, amikor figyelmen kívül hagyta az adatok mennyiségét a tudomásszerzés vizsgálata körében. Fenntartotta, hogy a tudomásszerzés időpontja függhet a felszámolás alá került vállalkozás jellemzőitől, a felszámolási eljárásban feldolgozandó adatok minőségétől és mennyiségétől. Hangsúlyozta, hogy a felperesnek 30.000-nél több ügyfele volt, a Cstv. 40. § (1) bekezdésének c) pontja és (2) bekezdése szerinti időben 7.061 kifizetést kellett a felszámolónak megvizsgálnia a perindítás, a megtámadási feltételek szempontjából. Megjegyezte, hogy a minősítést aszerint is meg kellett tenni, hogy az ügylet a rendes gazdálkodás körébe tartozott-e, amely nem egyedi, hanem az összes hasonló ügylet figyelembevételét igényelte. Hangsúlyozta - munkajogi analógiát is felhozva -, hogy a Cstv. 40. §-a alkalmazása során a tudomásszerzés a jogszabályban meghatározott komplett tényállás felismerését jelenti.

Az elsőfokú eljárás szabályainak megsértéseként hivatkozott **T.I.** tanú meghallgatásának mellőzésére a 2016. szeptember 7-i tárgyaláson, amellyel sérült a felperes joga a tisztességes eljáráshoz. A Pp. 235. § (1) bekezdésének második mondatában írt felhatalmazással élve csatolta a Fővárosi Törvényszék 24.G.40.213/2016/10. számú tárgyalási jegyzőkönyvét **T.I.** alperesként történt meghallgatásáról, amely alapján hangsúlyozta a műveleti napló hitelességét a ... rendszerben akár visszamenőlegesen rögzített adatokkal szemben, illetve hogy jelen ügyben csak március 8-án generálta **T.I.** a szerződéses okiratot, az ügylet március 6-ával való rögzítését ennek fényében kell értékelni.

Kifejtette, hogy első ízben azért jelölte meg a perindítási határidő kezdő időpontjaként 2015. május 20-át, mert ezen a napon kérte be a **K Zrt.** adatait, ekkor kapott hozzáférést a **K Zrt.** rendszeréhez. A bizonyítás eredményeként megállapítható volt azonban, hogy 2015. május 20-án a felszámoló arról értesült, hogy bankszerű - papír alapú - hozzáférést is kapott a rendszerhez, míg elektronikusan már 2015. április 30-tól megvolt a hozzáférése. A felszámolóbiztos a **K** kivonatokat 2015. április 30-tól lekérhette. A felperes a perindítási határidő 2015. május 20-át megelőző megnyílását azért vitatta, mert időre volt szüksége a felszámolóbiztosnak a rendelkezésre álló adatmennyiség megvizsgálásához abból a szempontból, hogy megindítsa-e a megtámadási pert. Állította, hogy a 2015. április 22-től 2015. május 20-ig eltelt 18 munkanap ésszerű idő volt ahhoz, hogy a felszámoló a támadható ügyletekről a kellő tudomást megszerezze, különös tekintettel az adatmennyiségre, illetve arra, hogy a felperes munkavállalói felmondtak, illetve hogy az előző ügyvezetés részéről nem volt teljes körű és ellenőrzött iratátadás a felügyeleti biztos részére. Hangsúlyozta, hogy nem kapacitáshiányra, hanem arra hivatkozik a perindítási határidő kapcsán, hogy az eset releváns körülményei szerint - szakszerű és felkészült felszámoló, illetve a szükséges munkaerő megléte esetén is - időre van szükség a megtámadási ok felszámoló általi felismerésére.

Megjegyezte, hogy a felszámolónak nem a Cstv. 40. §-a szerinti perindítás, hanem az adós vagyonának felmérése, értékesítése és a hitelezői igények kezelése, kielégítése jelenti az elsődleges feladatát. A **K** adatokhoz való hozzáférés csupán azt mutatta meg számára, hogy a felperes mikor, kinek és mennyi pénzt utalt ki; a Cstv. 40. §-ának (1) bekezdése azonban nem egyszerű kifizetések, hanem speciális ügyletek, szerződések megtámadását teszi lehetővé. A felszámolóbiztosnak arról is tudomással kellett bírnia, hogy az adott kifizetésre milyen jogcímen, milyen szerződés alapján került sor, és minősítenie kellett az ügyletet a rendes gazdálkodás szempontjából is.

Fenntartotta, hogy 2015. május 20-a előtt nem következhetett be a tudomásszerzés, amennyiben azonban mégis megállapítható, úgy az elévülés nyugvására került sor 2015. május 20-ig, amelynek értékelését az elsőfokú bíróság elmulasztotta.

Hangsúlyozta végül, hogy a per tárgyát képező szerződésekkel a felperes olyan kötvényeket vásárolt vissza az alperestől, amelyek csak 2015 augusztusában és novemberében lettek volna esedékesek, az alperes esedékesség előtt jutott a követeléséhez. Állította, hogy a felszámolási eljáráson belüli igényérvényesítés esetén az alperes nem jutott volna hozzá a követelése 100%-ához, gyakorlatilag 0 forint kielégítésben részesült volna.

Az alperes a fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte.

Kifejtette, hogy a törvényszék az irányadó jogszabályok helyes és okszerű értelmezésével foglalt állást a kereset elkésettsége kérdésében. Utalt a keresetben megjelölt érvénytelenségi okra [Cstv. 40. § (1) bekezdés c) pont], illetve arra is, hogy a tényállás körében a felperes az objektív jogvesztő határidőn belül sem tett további előadást.

Hangsúlyozta, hogy az ügylet minősítése szempontjából releváns körülmény a kötvények vétele, illetve visszavásárlása volt, amelyet a felperes saját nyilvántartásai és a **K Zrt.**-től havonta kapott számlakivonatok, az adós pénzforgalma is mutatott. Utalt a felszámolás előtt ismertté vált, köztudomású tényre is, ami a kötvények tömeges visszavásárlását jelentette a felperesnél.

A Kúria Gfv.VII.30.338/2013/4. számú határozatában kifejtettek alapján állította, hogy a felszámoló a támadott szerződést pusztán a teljesítése miatt tartotta támadhatónak, ezért a megtámadás alapjául szolgáló tényeket a felszámolás kezdő időpontjában ismerte. Az elsőfokú bíróság által mellőzött bizonyítás a rendes gazdálkodás körét illetően a másodlagos kereseti kérelemre vonatkozott.

A fellebbezésben foglalt hivatkozással szemben az elsőfokú bíróság vizsgálta az elévülés nyugvásának kérdését, álláspontját az ítélet 6. oldalának második bekezdése tartalmazza.

Bejelentette, hogy a fellebbezésben megjelölt tárgyalási jegyzőkönyv a csatolt tartalommal nem vehető figyelembe, annak kijavítása iránt az alperesi jogi képviselő kérelmet terjesztett elő.

A fellebbezés nem alapos.

Az elsőfokú bíróság döntően helyesen állapította meg a tényállást, és helytálló az abból levont jogi következtetése is, amellyel a másodfokú bíróság egyetértett.

A Fővárosi Ítéltábla a fellebbezéssel kapcsolatban elsőként azt rögzíti, hogy nem volt helye az ítélet hatályon kívül helyezésének a Pp. 252. § (2) vagy (3) bekezdése alapján.

Az elsőfokú bíróság a jogvita jellegéhez és állásához mérten, megfelelően alkalmazta a Pp. 3. §-ának (4) bekezdésében foglalt rendelkezést az előterjesztett bizonyítási indítványok, illetve a már elrendelt tanúbizonyítás mellőzésével. A bíróság a szabad, illetve a perrendi keretek között célszerű bizonyítás rendszere alapján a felek kérelméhez, illetve a már elrendelt bizonyításhoz nem volt kötve.

A felperes a Pp. 167. §-ának (1) bekezdése szerint **T.I.** tanú meghallgatását saját számítógépes nyilvántartása, az ún. ... rendszer megbízhatóságára, a keresettel támadott visszavásárlási szerződések megkötésének körülményeire és a rendes gazdálkodás körében kérte foganatosítani [36.G.45.091/2015/8. számú jegyzőkönyv 3. oldal]. A tanú meghallgatásával célzott, bizonyítani kívánt tények a kereset megalapozottságának érdemére tartoztak; vizsgálatuk és e körben bizonyítás felvétele kizárólag a keresetindítási határidő betartása esetén lett volna szükséges.

Megjegyzi a másodfokú bíróság azt is, hogy a Pp. 167. §-ának (1) bekezdésén túl, a Pp. 193. §-ában foglalt rendelkezés is lehetővé tette az elsőfokú bíróság számára, hogy a csatolt okirati bizonyítékok

tartalma és a felek előadása [Pp. 163. § (2) bekezdés] alapján feltárható tényállási körben mellőzze a további, így a tanúbizonyítás lefolytatását.

A Fővárosi Ítéltábla kiegészíti az elsőfokú ítéletben rögzített tényállást az alábbi adatokkal.

A felperessel szemben a felszámolást megelőzően folyamatban volt ellenőrzési eljárásban a Magyar Nemzeti Bank felügyeleti jogkörében, 2015. március 10-ével - a **PS Kft.** személyében - felügyeleti biztost jelölt ki az ... számú végzésével. A felügyeleti biztos jogállása a felperes vezető testületét megillető valamennyi jogosultságra kiterjedt, a felszámolás előtt a felügyeleti biztos átvette a felperes vezető testületének teljes jogkörét [2015. augusztus 17-i keresetlevél melléklete].

A felügyeleti biztosi, majd 2015. április 22-étől a felszámoló státuszt ugyanaz az erre feljogosított gazdasági társaság látta el. A felszámoló úgy került az adós felperes valamennyi iratának birtokába - közöttük, az alperessel kötött, 2015. március 6-i visszavásárlási szerződésekhez -, hogy az iratok átvételéről a felszámolás ...-i elrendelését megelőzően a felügyeleti biztos már gondoskodott 2015. április 17-én [2016. március 30-án, 5. sorszám alatt a felperes által F/14. megjelöléssel csatolt bizonyíték; az alperes 7. sorszám alatti beadványában a 7. pontban tett - kétségbe nem vont - előadás az adóstól rendszerezve átvett iratok feldolgozatlan tárolásáról a felszámolónál; a felperes nyilatkozata a 36.G.45.091/2015/8. számú jegyzőkönyv 3. oldalán, majd a 36.G.45.091/2015/13. számú jegyzőkönyv 2. oldalán].

A felszámolás ...-i elrendelésekor a felperes felszámolójának rendelkezésére állt az adós iratain túl, az általa befektetési vállalkozásként vezetett, az ügyfelek értékpapír-, illetve ügyfélszámlája szerint nyilvántartott valamennyi adat is.

P.Zs. felszámolóbiztos 2015. augusztus 30-ától - a felszámolóként kijelölt szervezet alkalmazottjaként, **Sz.Zs.** már 2015. március 18-ától - elektronikus hozzáférési jogosultsággal rendelkezett a **K Zrt.** által működtetett rendszerhez, az abban rögzített adatok megismeréséhez [**K Zrt.** 13/A/1. alatt csatolt válasza; felperes nyilatkozata a 11. sorszámú irat 2. oldalán a 2. pontban].

Az elsőfokú bíróság a felek nyilatkozatai és a bizonyítékok okszerű mérlegelésével, az irányadó jogszabályi rendelkezések helyes alkalmazásával és a Kúria 4/2003. Polgári jogegységi határozatát is betartva foglalt állást az alperes elévülési kifogása alapján a Cstv. 40. §-ában foglalt perindítási határidő alakulását illetően. Helytállóan értékelte a törvényszék az anyagi jogi határidő elévülési jellegét, helyesen utalt arra is, hogy a felperes az igényérvényesítés akadályaként, az elévülés nyugvása körében számba vehető tényezőt nem adott elő és nem is igazolt.

A jogorvoslati kérelemnek a perindítási határidő értékelésére vonatkozó érvelésével összefüggésben - az elsőfokú ítélet helytálló indokainak megismétlése nélkül - a másodfokú bíróság az alábbiakra mutat rá, ahogy azt tette korábban a 15.Gf.40.420/2016/6/II. és a 15.Gf.40.547/2015/6/II. számú határozataiban is.

A Cstv. 40. §-ában foglalt szabályozás - az (1) bekezdés szerinti megtámadási jog gyakorlásához és az adós által nyújtott szolgáltatásnak a (2) bekezdésben lehetővé tett visszaköveteléséhez - kettős időkorlát közé szorítja a perindítást. A Cstv. az objektív jogvesztő keresetindítási határidő mellett, a perindításra jogosult tudomásszerzésével megnyíló, kilencven napos szubjektív perindítási határidőt is nevesít.

A szubjektív perindítási határidőre - anyagi jogi jellege miatt - irányadóak az elévülés szabályai, azonban a Cstv. speciális előírásainak megfelelően. A jogügyletről való tudomásszerzés ideje, a megtámadhatóság felismerése ugyanis - a Ptk. szabályozásától eltérően - nem az elévülés nyugvása körében értékelendő kérdés, hanem a keresetindítási határidő kezdő időpontja a Cstv. 40. §-ának (1) bekezdése szerint. A Cstv. 40. §-ában szabályozott jogintézmény tekintetében a tudomásszerzés

körébe eső menthető ok a perindítás határidejének megnyílását befolyásolja, az elévülés nyugvását az igényérvényesítés egyéb - ugyancsak menthető - gátjai eredményezhetik.

A Cstv. nem adja meg, nem szűkíti a tudomásszerzés mibenlétét, ezért a megtámadási jog gyakorlásával kapcsolatban annak van jelentősége, hogy a felperes mikor jutott az igényérvényesítéshez szükséges információk, adatok birtokába.

Leszögezi az ítéletábra, hogy a Cstv. 40. §-ának alkalmazása során is irányadó az elévülési korláton belül gyakorolható igényérvényesítés már kidolgozott bírósági gyakorlata, amely egységes abban, hogy a tudomásszerzés vonatkozásában az igényérvényesítő fél gondosságát is értékelni kell, illetve hogy az igényérvényesítés akadályaként objektív körülmények vehetők számba [BH1982. 338., BH1984. 112., BH2015. 35., BH2011. 334.].

Utal a másodfokú bíróság a befektetési vállalkozásokról és az árutőzsdei szolgáltatókról, valamint az általuk végezhető tevékenységek szabályairól szóló 2007. évi CXXXVIII. törvénynek (Bszt.) a szerződéshez kapcsolódó nyilvántartási kötelezettségeket szabályozó XII. fejezetében foglalt szabályozás alapján arra is, hogy a Bszt. 55. § (1) bekezdés a), b) és c) pontjaiban foglalt előírások kötelezővé teszik befektetési vállalkozás számára az egységes, folyamatos és időrendi nyilvántartás vezetését, a saját számlás kereskedés keretében kötött minden ügyletéről, az ügyfelekkel megkötött szerződésekről, az ügyfelek által korábban megkötött keretszerződés alapján adott megbízásokról egyaránt.

A Bszt. 57. § (3) bekezdésének a) és b) pontjai szerint továbbá, a befektetési vállalkozás úgy köteles vezetni a nyilvántartásait és a számlákat, hogy azok pontosak legyenek és az ügyfelek pénzügyi eszközei és pénzeszközei állományáról mindenkor valós képet mutassanak, és azok alapján bármikor, késedelem nélkül biztosítható legyen az ügyfél tulajdonában lévő vagy őt megillető pénzügyi eszköz és pénzeszköz, valamint a befektetési vállalkozás saját pénzügyi eszköze és pénzeszköze elkülönített kimutatása.

A Bszt. és a tőkepiacról szóló 2001. évi CXX. törvény (Tpt.) szabályozása értelmében, befektetési vállalkozás által végezhető befektetési szolgáltatási tevékenység keretében, az ügyfél megbízására, adott pénzügyi eszközzel kapcsolatban végrehajtott teljesítés, a jogügylet lényeges tartalmának felismerése alapvetően annak realizálását kell jelentse a Cstv. 40. §-a szerinti megtámadási jog gyakorlása szempontjából, hogy az ügyfél által korábban vásárolt - javára az értékpapírszámláján nyilvántartott - értékpapír-állomány (jelen esetben kötvények száma) csökkent, az ügylethez kapcsolódóan az ügyfél pénzeszköze (a kifizetett ellenértékkel) nőtt [Bszt. 5. §, Tpt. 138. §, 140. §].

Minderre figyelemmel megállapítható volt jelen ügyben, hogy a felperes felszámolója a perindításhoz szükséges, valamennyi releváns irat és információ birtokában volt a felszámolás ...-i kezdő időpontjában. Rendelkezésre állt a felszámolónak az alperessel kötött visszavásárlási szerződések irata, továbbá - ahogy azt az általa csatolt értékpapírszámla-kivonat is igazolja a 2015. november 23-i irat F/11. jelű mellékleteként - megismerhető volt számára az adós számítógépes nyilvántartása keretében a 2016. március 6-i, az adós nyilvántartásában szerződésszám szerint is rögzített ügylet valamennyi lényeges, a Cstv. 40. §-a szerinti perindításhoz szükséges eleme: a szerződés tárgya (szolgáltatás, ellenszolgáltatás), az ügyletkötés és teljesítés idejének adata a Cstv. 40. §-ában írt időintervallumon belül, továbbá a felperes általi teljesítés megtörténteire vonatkozó információ. [Lényegében ezzel a tartalommal nyilatkozott maga a felperes is a 2015. november 23-i irat 5. pontjában.]

Maga a felperes jelentette be a peres eljárásban, hogy a keresetével támadott jogügyletek tekintetében az eredeti szerződés szerinti esedékesség, ezáltal a kötvények lejáratú idő előtti teljesítése magából a kötvényszámból kiolvasható volt [2015. augusztus 17-i keresetlevél második

oldala]. Ezt az adatot pedig az értékpapírszámla, azaz az adós által az ügyfél alperes javára elektronikusan vezetett nyilvántartás is tartalmazta a Tpt. 5. § (1) bekezdésének 46. pontja, illetve a 141. § (1) bekezdés c) pontja szerint.

Az a körülmény és többletinformáció, amelynek szükségessége a felperes hivatkozott a perben, nevezetesen az adós nyilvántartásának és adatainak kontrollja a **K Zrt.** hiteles rendszeréhez mérten, 2015. április 30-ától nyitva állt a felperes felszámolóbiztos előtt (a felszámoló más alkalmazottja előtt már 2015. március 18-tól). A felszámoló 2015. április 30-tól rendelkezett elektronikus hozzáférési joggal a **K Zrt.** rendszeréhez, az abban rögzített valamennyi adatot megismerhette.

Kiemelni szükséges azt a körülményt is, hogy a felperes ellentmondásosan nyilatkozott a perben a 2015. május 20-i eseményről, illetve nem is tett kellően részletes és igazolt tényelőadást abban a körben, hogy az alperessel kötött 2015. március 6-i jogügyletet illetően mikor, milyen adatokat, mi alapján ismert meg.

Megfelelően részletes - és bizonyítékokkal alátámasztott - felperesi nyilatkozat nem áll rendelkezésre a felszámoló tudomásszerzésének mikéntjéről.

A felperes a megtámadási okról, annak megismerése idejéről és forrásáról hiányosan és ellentmondásosan nyilatkozott a perben, tényelőadása a bizonyítékokkal is ellentétben állt. A felperes a 2016. március 9-i tárgyaláson előadta, hogy 2015. május 20-ától volt hozzáférése a felszámolónak a **K Zrt.** adataihoz; állította, hogy ezen időpontot megelőzően nem szerezhette tudomást a perbeli adásvételi szerződésekről. A felperes ugyanezzel a tartalommal tett tényállítást az 5. sorszámú beadványa 7. pontjában, tagadva a felszámoló lehetőségét az adós által 2015. márciusában teljesített ügyletek ellenőrzésének lehetőségére 2015. május 20-a előtt a hiteles (**K**) adatok alapján. Ezt követően azonban a felperes - korábbi nyilatkozataival ellentétben - a 11. sorszámú iratban a 2015. március 30-ától fennálló elektronikus hozzáférésről adott számot, amelyet a **K Zrt.** 13/A/1. alatt csatolt megkeresésre adott válasza is igazolt, valamint azt is, hogy a felszámoló szervezet más alkalmazottjának korábbról is volt hozzáférése.

A felperes a per kezdetén a támadott jogügyletről való 2015. május 20-i tudomásszerzése tényét a **K Zrt.** rendszeréhez való hozzáférési jogosultsága kezdetével azonosította; később pedig maga tett ezzel ellentétes tartalmú nyilatkozatot arról, hogy a felszámolóbiztosnak elektronikusan 2015. április 30-tól már megvolt a hozzáférése a **K Zrt.** rendszeréhez. A felperes e tényre vonatkozó előadását anélkül módosította, hogy megjelölte volna, a tudomásszerzése 2015. május 20-i idején mi volt az a többletinformáció és újonnan megnyílt adatforrás, ami a megtámadási jog gyakorlásához adatot szolgáltatott számára, illetve a perindításhoz a pozícióját alakította.

Nem hagyható figyelmen kívül és értékelés nélkül a felperes azon nyilatkozata sem, hogy a felszámolás kezdetén valamennyi releváns adósi irat és adat a felszámoló rendelkezésére állt, egyedül a **K Zrt.** - álláspontja szerint egyedül hiteles - rendszeréhez való hozzáférése nem volt adott, amivel a kellő tudomásszerzése megtörténhetett [E körülmény tekintetében állította - gyakorlatilag valótlanul - a felperes, hogy 2015. május 20-án következett be].

Rámutat a másodfokú bíróság, hogy az elsőfokú bíróság lényegében elfogadta a felperes érvelését abban a tekintetben, hogy a **K Zrt.** rendszeréhez való hozzáférés tényéhez kapcsolta a jelen ügyben jogilag jelentős tény, a Cstv. 40. §-ában meghatározott tudomásszerzés bekövetkezését. A hozzáférés megvalósulásának időpontja körében azonban bebizonyosodott, hogy a felperes által eredetileg megjelölt 2015. május 20-i adathoz képest, a felperes felszámolóbiztos már 2015. április 30-tól rendelkezett a **K Zrt.** adataihoz való hozzáférés jogosítványával. Erre figyelemmel nem hogy ellentétben nem áll, hanem a keresetben foglalt okfejtéssel összhangban szól az elsőfokú bíróság következtetése, ami arra vonatkozott, hogy a **K Zrt.** rendszeréhez való hozzáférés megnyílásával (2015. április 30.) beállt a felperes felszámolójának tudomásszerzése, a felszámoló abban a

helyzetben volt, hogy a perbeli jogügyletek tekintetében a Cstv. 40. §-a szerint a megtámadási jogát gyakorolja.

A felperes saját, részben ellentmondásos előadása a többi bizonyítékkal összhangban, a Pp. 206. §-ának (1) bekezdése szerint is azt támasztotta alá, hogy a felszámolóbiztos - annak ellenére, hogy tudomásszerzésében, igényérvényesítésében tényleges és objektív akadályozó körülmény nem hátráltatta, ismeretlen okból - mégsem tett lépéseket a Cstv. 40. §-a alá tartozó jogügylet feltárására, az alperessel 2015. március 6-i keltezéssel kötött megállapodások és teljesítésük, azaz a megtámadható szerződés és a megtámadási ok megismerésére, értékelésére, illetve a keresete előterjesztésére.

A 2015. április 30-ától biztosított hozzáférési jog ellenére, a felszámoló csak 2015. május 20-án kérte le a **K Zrt.** adatait [2015. augusztus 17-i keresetlevélhez mellékelt, a **K Zrt.** rendszeréből a 2015. március 9-i kifizetésekre 2015. május 20-án eszközölt adatlekérés irata].

A másodfokú bíróság szerint a felszámoló - a felszámolás kezdetétől megismerhető iratok és nyilvántartások ellenére - indokolatlanul nem vette igénybe és nem dolgozta fel a rendelkezésére álló, egymással összhangban álló adatokat [papír formájú dokumentumok, elektronikus adatbázis, **K** adatok] a keresettel támadott jogügyletnek a Cstv. 40. §-a szerint releváns tényállási elemei megismerésére. Annak ellenére, hogy objektív módon valamennyi feltétel adott volt a megtámadható szerződésről és a megtámadási okról való tudomásszerzéséhez, a felszámoló indokolatlanul és kimentésre alkalmatlan passzivitást tanúsított, a konkrét jogügyletek megtámadási lehetőségének felismerésében késlekedett.

A felszámoló a több forrásból is rendelkezésére álló és megismerhető adatok kellő időben történő vizsgálatát nem végezte el, ugyanakkor nem volt reális indoka arra sem, hogy az adós adatbázisát egészében tekintse hiteltelennek, megbízhatatlannak. Érvelésével szemben a **K Zrt.** adatszolgáltatása - a kettős értékpapírszámla rendszer jellemzői miatt - nem kizárólagosan és nem is az egyedi ügylet feltárására volt hivatott [Tpt. 5. § (1) bekezdés 80. pont, 9. §, 139. §]. A központi értéktár adatainak, a **K Zrt.** és az adós nyilvántartása közötti eltérésnek a kibocsátott kötvényállomány tekintetében az érvénytelenség polgári jogi jogkövetkezményei mikénti alkalmazása szempontjából lehet jelentősége, azonban a Cstv. 40. §-a szerinti jogintézmény keretében az alperes marasztalására irányuló igényt szükséges megfogalmazni a keresetben az elvont adósi vagyon visszajuttatására. A keresetnek helyt adó ítélettel az alperes oldalán megnyíló követelés érvényesítésére (jogalapjának ésösszagszerűségének tisztázására) a felszámolási eljárásban, az abban irányadó igényérvényesítési rendben lett volna mód [Cstv. 37. § (2) bekezdés, 38. § (3) bekezdés; Bszt. 124. § (1) bekezdés, 136. §, 136/A. §; 2014. március 17-ig hatályban volt 3/2008. Polgári jogegységi határozat indokolásának ma is irányadónak minősülő IV.3. pontja; Fővárosi Ítéltábla 15.Gf.40.016/2016/7/II. számú ítélete].

A felperes mulasztása, a perben tett, okszerű, kellően részletes és logikai hibáktól mentes előadása, valamint annak bizonyítása nélkül önmagában az adatmennyiség nem volt a felperes javára, menthető okként értékelhető.

A bizonyítási eljárás nem igazolt a felszámolót igényérvényesítésében - akár a tudomásszerzésében, akár a bírósághoz fordulásában - ténylegesen akadályozó, el nem hárítható körülményt. A felszámolás kezdő időpontjától - de legkésőbb 2015. április 30-ától - objektíve lehetséges tudomásszerzés, a megtámadási ok felismerése gyakorlatilag a felszámoló saját szubjektív döntésén és elhatározásán alapult, amely nem volt a felperesre kedvezően értékelhető, sem a perindítási határidő kezdő napja körében, sem pedig az elévülés nyugvásaként.

A kiadmány hitelével:
(Varga Beatrix)